

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofurti ad Moenvm, 1665

XXX. Metis, sive Consilium.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

pore nomen sumit; atque tum demum Spiritus ad raptum Materie Terrestris magis preparatus & opportunus, cum coagulari incipit, ac veluti torporem colligere. Recte autem tribuitur honor ille *Proserpine*, qualis nulli uxori Deorum; ut Ditis Domina sit, quia ille Spiritus planè omnia in illis regionibus administrat, stupido & quasi ignaro *Plutone*. Hunc autem spiritum Æther, ac vis Cœlestium (per Cererem adumbrata) infinita sedulitate elicere, atque sibi restituere contendit; Fax autem illa Ætheris sive Teda ardens iu manu Cereris proculdubio Solē denotat, qui circa terræ ambitum luminis officio fungitur, atque maximi omnium effetad *Proserpinam* recuperandam momenti, si omnino hoc fieri posset. Illa tamen hæret, & manet: Cujus ratio sequitur accurate & excellenter proposita in *Pactis illis Jovis & Cereris*. Primum enim certissimum est, duos esse modos spiritus in Materiâ solidâ & terrestri cohibendi. Alterum per Conſtipationem sive obſtructionem, qui est mera incarceration & violencia. Alterum per Ministracionem proportionali alimenti, atque id fit sponte & libenter. Potquam enim Spiritus inclusus depascere incipit, atque se alere, evolare protinus non festinat; sed veluti in Terra sua figitur: Atque hæc est illa degulfatio *Proserpine* ex malo granato: quæ si non fuisset, jam pridem à Cerere cum face illa sua orbem terrarum peragrante, abducta fuisset. Spiritus enim qui fubet metallis & mineralibus compingitur fortasse pricipue per Massa solidatem; qui autem iu Plantis est & Animantibus, in corpore poroso habitat, & aperta effugia habet, nisi per illum modum Degustationis libenter detineretur. Secundum autem pactum de Semeltri confueridine, non aliud est quam Elegans descriptio disportionis Anni; cum spiritus ille per terram perfusus, quoad res vegetabiles mensibus astantis apud superiora degat, atque mensibus hyemis ad subterranea redeat. Quod vero attinet ad conatum illum *Thesei* & *Perithoi* abducendæ *Proserpine*, id eò spectat, quod sepius fiat, ut Spiritus subtiliores qui ad terram in multis corporibus descendant, nequitiam illud efficiant, ut Spiritum subterraneum exsugant & secum uniant & evehant; sed contra ipsi coagulentur, neque amplius refurgant; ut *Proserpina* per eos auca incolis & imperio sit. De virgâ autem illa *Aurea*, vix videmur sustinere posse impetum Chymistarum, si in nos hac ex parte irruant; cum illi ab eodem lapide suo, & Auri montes, & Restitutionem Corporum naturalium veluti à Partis Inferiorum promittant. Verum de Chymica, atque Lapidis illius Procis perpetuis, certò scimus Theoricam eorum esse sine fundamentis, suspicamus etiam Practicam esse sine certo pignore. Itaque misericordia illis, de istâ postremâ Parabolæ parte hæc nostra sententia est. Nobis certè compertum est ex compluribus Antiquorum figuris, eos Conservationem, atque instaurationem quædam tenus Corporum naturalium, pro re desperata non habuisse, sed potius pro re abstrusa, & quasi avia. Atque idem sentire hoc etiam loco vindicunt, cum virgulam istam inter infinita vir-

gula ingentis & deniffima Sylvæ collocârunt; Auream autem fixârunt, quia Aurum Durationis Tesseræ est: Inſtitivam, quia ab Arte hujusmodi effectus sperrandus est, non ab aliqua Medicinâ, aut modo simplici, aut naturali.

XXX.

METIS, SIVE CONSILIIUM.

Narrant Poëti antiqui *Iovem* cepisse in uxorem *Metin*, cuius nomen non obscurè Consilium significat; eam autem ex illo gravidam factam fuisse: Quod cum ille sensistet, partum ejus nullo modo expectâsse, sed utique eam devorâsse, unde & ipse prægnans factus sit: Puerperium autem mirum fuisse: Nam ex capite, sive cerebro *Palladem* armatam peperisse. Hujus Fabule monstrosa, & primo auditu insufflissimæ sensus, arcanum Imperij continere videtur, quæ arte scilicet, Reges se verius Consiliis sua gerere soleant, ut authoritas, & maiestas corum non solum illibata confervetur, verum apud populum augeatur, & extollatur. Nam Reges se cum Consiliis suis, vinculo veluti nuptiali copulare & conjungere, & de rebus maximis cum eis deliberare, recte & prudente Instituto confueverunt; Idque Majestatem corum nequitiam imminuere, haud abs judicant: Verum cum Res jam ad Decretum spectat, quod instar partus est, Consiliis partes non ultrâ tendere finunt, ne acta ex Consilij arbitrio pendere videantur. Verum, tum demum Reges (nisi hujusmodi res sit, ut invidiam à se derivare cupiant) quicquid à Consilio elaboratum ut veluti in utero efformatum est, in se transferre confueverunt, ut decretem & Executio) quæ quia cum potestate procedit, & necessitatem infert, eleganter sub Figurâ *Palladii* armata involvitur ab ipsis emanare videatur. Neque satis est, ut hoc ab Auctoritate Regum & eorum Voluntate, soluta & libera, & non obnoxia, profectum videatur; nisi etiam hoc sibi Reges sumant, ut ex Capite corum, id est, ex Judicio, & prudentia propriâ, decreta nata existimcentur.

XXXI.

SIRENES. SIVE VOLUPTAS.

Fabula de *Sirenibus* ad perniciosas illecebras voluptatis recte, sed sensu vulgarissimo transfertur. Nobis autem videtur, *Sapientia Veterum*, tanquam Vvæ male Calcata; ex quibus licet non nihil exprimitur, tamen portissima quæque resident, & prætermittuntur. *Sirenes Achælos*, & *Terpsichores* unius ex Musis, filiæ fuisse narrantur; Ex primis temporibus alatae erant: sed initio temere cum Musis certamine victa, aliis mulctatae sunt. Ex pennis autem evallis, Musæ coronas sibi fecerunt: adeò ut ab eo tempore Musæ cum Capitibus alatis procederent, præter unam *Srenum* Matrem: Mora autem *Srenum* erat in Iusulis quibusdam amensis: Illa vero è specula nave adventantes cum conspicerent, Cantu navigantes primò detinebant, deinde alliciebant, exceptos autem necabant. Neque simplex erat Cantilena, sed singulis modis maximum naturæ eorum convenientibus captabant.

Tanta